

Forskjellige mål, forskjellige måter å bruke Canvas

Nora MacLaren, Avdeling for IT, UiT Norges arktiske universitet

Lisbet Rønningsbakk, Institutt for lærerutdanning og pedagogikk, UiT Norges arktiske universitet

Antonio Fábregas, Institutt for språk og kultur, UiT Norges arktiske universitet

Catrine Buck Jensen, Institutt for helse- og omsorgsfag, UiT Norges arktiske universitet

Sammendrag

Canvas er en læringsplattform med mange muligheter. I noen tilfeller vil Verktøy A og B egne seg, mens i andre tilfeller vil man bruke Verktøy X og Y.

UiT presenterer erfaringer fra et utvalg av emner som representerer flere fagmiljø med hver sin måte å anvende Canvas på.

Canvas som plattform for læring

Læring kan, i et sosiokulturelt perspektiv, forstås som endring av deltakelse i praksis, i samspill med andre mennesker og tilgjengelige kulturelle ressurser (Silseth, Vasbø, & Erstad, 2012). Tilbakemeldinger¹ gir oss stadig meldinger om at vi bør legge til rette for større medvirkning for studentene. Teknologi kan bidra med nye muligheter for aktiv deltakelse og medvirkning. Men nøkkelen til denne endringen er lærere og studenter som må bruke teknologiens muligheter til nye måter å lære og undervise på. Dette krever en bevissthet rundt den pedagogiske bruken vi gjør av Canvas. I [UiT Norges arktiske universitet sin digitaliseringsstrategi](#), er det derfor klart uttrykt at formålet med teknologien i undervisningen må knyttes til at undervisningen skal gjøres bedre, gjennom å tilpasse seg studenten for å bidra til økt læringsutbytte.

Ved UiT har vi også flere fagmiljøer som lenge har utforsket teknologiens muligheter som endringsagent; omvendt undervisning, nettbaserte studietilbud der studentene bidrar aktivt, fleksible undervisningsforløp og nye veilednings- og vurderingsformer. Erfaringene fra disse er aktivt trukket med i diskusjonene om forventninger til et nytt LMS (learning management

¹ [Studiebarometeret 2017](#) dokumenterer klart at studenter i lærerutdanningene opplever å ha liten medvirkning i studiet.

system). For UiT er derfor innføringen av Canvas som ny læringsplattform, tett knyttet til utviklingen av nye læringsformer.

Et viktig formål er å øke studentens muligheten for aktiv deltakelse. Undervisningen og studiedeltakelsen kan gjøres mer fleksibel. Teknologien åpner for at studentene kan bidra mer direkte i undervisningen, gjennom økt sosial deltakelse og kunnskapsdeling.

Som en plattform for læring, Canvas har et bredt spekter med verktøy å velge mellom. Hvilke verktøy egner seg til et emne er et viktig tema, som tas opp fra flere perspektiver i avsnittene under. Canvas sees på i forhold til studentaktivitet, kommunikasjon og innhold.

Studentaktivitet

I profesjonsfaget i lærerutdanningene, er bruken av studentaktive læringsformer slått fast i emneplanene. Studenter som skal bli lærere, skal ikke bare tilegne seg kunnskaper og ferdigheter, men må også utvikle kompetanse gjennom undervisningsformer som kan øve opp anvendelsen av denne kunnskapen. Her har Canvas noen muligheter, som vi allerede har lært oss å sette stor pris på.

Mobil læring

Canvas' mobilapp som gjør plattformen lett tilgjengelig, er viktig. Mobiltelefoner i dag inneholder stort sett det meste av teknologiske verktøy som studentene trenger for å delta i undervisningen. De kan dokumentere læringsarbeidet skriftlig, gjennom bilder og videoer, lydopptak, og multimedietekster. De kan også enkelt følge opp diskusjoner og annen aktivitet, fordi mobilappen har pushvarsling for nye hendelser. I lærerutdanningene har vi en hel del seminarer, der studentene arbeider aktivt med ulike deler av fagstoffet, ved bruk av ulike verktøy. Canvas har gitt oss nye muligheter i seminarene, fordi det er enkelt å dokumentere og dele læringsarbeid, gjennom at studentene bruker sine mobiltelefoner.

Vi skal videre gi eksempel på to slike seminaraktiviteter, og som viser seg å fungere bra når det gjelder studentaktivitet; diskusjoner og podcast.

Diskusjoner

Diskusjoner som foregår skriftlig, skjerper både refleksjon og formidlingsevne i forhold til diskusjoner som foregår muntlig. Studentene må tenke over innhold og form i det de formidler. Diskusjonene legges ofte opp i grupper. Selv om vi ser fordelene med at studentene også sitter fysisk sammen for å planlegge sine bidrag, kan diskusjonene innad i gruppen også foregå via en gruppechat på Canvas. Arbeidsmåten er tilgjengelig for alle, uavhengig av tid og

sted. Studenter som ikke har mulighet til å delta der og da, kan dermed bidra i undervisningsaktivitet som allerede har foregått.

Designet av selve oppgaven er viktig for å sikre at studentene deltar. En typisk oppgave kan være å formulere tre utsagn eller spørsmål knyttet til et aktuelt tema, som publiseres i en diskusjonstråd i Canvas. Gruppene skal også lese det de andre har skrevet og legge inn minimum én kommentar i hver diskusjonstråd. De skal svare på kommentarer i egen tråd, og gjerne komme med nye innspill for å gjøre diskusjonen interessant. På denne måten kommer diskusjonene i gang. De kan gjerne fortsette langt ut over den avsatte tiden i undervisningen, stimulert av pushvarslingen og mobilappen som gjør at studentene raskt kan lese og svare på nye innlegg. Faglærer bidrar også, og kan sørge for at viktige tema tas inn i diskusjonen.

Diskusjonene blir lagret, slik at studentene kan komme tilbake til dem, for eksempel i forbindelse med eksamensforberedelser. Vi kan også diskutere selve diskusjonen; hvilke diskusjonstråder har fungert best, hvilke spørsmål og kommentarer har engasjert mest, og så videre. Arbeidsmåten fremmer faglig bevissthet og formidling, og bidrar til å øke studentenes bevissthet om bruken av sosiale medier, noe også kommende lærere skal kunne.

Podcast

En annen oppgaveform som har fått positiv mottakelse, er å lage podcast som studentaktivitet knyttet til et tema. Dette er en arbeidsmåte Canvas har inspirert til fordi plattformen gjør det lett å dele ulike tekstformat. Også her får studentene noen felles krav til oppgaven, som skal hjelpe dem i gang. Arbeidet foregår ved at studentene først må diskutere temaet de skal lage podcast om, før de legger en kjøreplan og deretter produserer selve podcasten. Det finnes apper som gjør produksjonen enkel på en mobiltelefon. Podcasten kan deretter lastes opp i Canvas og deles med klassen. På samme måte som med diskusjoner, kan podcastene følges opp videre, og gjøres til gjenstand for diskusjoner og vurderinger lenge etter at de er produsert.

Studentaktivitet kan sees i sammenheng med god kommunikasjon. Valg av kommunikasjonsverktøy diskuteres i det neste avsnittet.

Kommunikasjon

I noen tilfeller kan de mange forskjellige tekniske valgene som Canvas tilbyr være en utfordring for de som underviser i et fleksibelt kurs. Et godt eksempel på dette er de ulike

måtene Canvas gjør kommunikasjon og utveksling av informasjon mellom læreren eller administratoren og studentene tilgjengelig på.

Kommunikasjon med studentene er avgjørende i en fleksibel setting. I en fleksibel setting står studenten i sentrum av læringssituasjonen (Balluerka et al. 2008), noe som får dem til å ta mer ansvar i læringsprosessen (Ituma 2011). På den andre siden er det også kjent at studentene generelt sett foretrekker kommunikasjonen ansikt til ansikt under undervisningen (Kemp & Grieve 2014), selv om digital kommunikasjon ikke påvirker resultatene deres negativt. Derfor er det avgjørende å finne en effektiv og dynamisk måte å kommunisere med studentene på for å unngå at de føler seg isolerte.

Canvas har minst fem forskjellige kommunikasjonsverktøy:

- (i) *Meldinger* («Innboks», tilsvarende e-post) sendt fra hovedmenyen i Canvas, enten til en individuell student eller til en gruppe.
- (ii) *Chat* i et spesifikt emne, der veiledninger kan bli utført for alle påloggede studenter.
- (iii) *Diskusjoner* i et spesifikt emne, der læreren eller studentene kan foreslå et tema for diskusjon og der alle studentene og læreren kan delta.
- (iv) *Kunngjøringer*, der læreren eller en administrator kan gi studentene informasjon og en e-post automatisk blir sendt til dem.
- (v) *Speedgrader*, der læreren kan gi hver enkelt student umiddelbar tilbakemelding på innleverte oppgaver.

Fordelen med alle disse forskjellige valgene er at de tilbyr ulike typer kommunikasjon med forskjellig grad av dynamisk og personlig samspill. Utfordringen er at man må reflektere over hvilket verktøy som er best å bruke i en viss situasjon. I et fleksibelt kurs må studentene ha et klart bilde av hvordan læreren vil gi dem informasjon og hvordan de selv kan kontakte læreren.

Når vi sammenligner disse fem verktøyene ser vi at de alle har sine styrker og svakheter. Vi kan klassifisere dem etter fire faktorer:

- a) Om kommunikasjonen er gjensidig eller ensidig.
- b) Om kommunikasjonen er mellom lærer/administrator og studentene eller om det tillater kommunikasjon mellom studentene.
- c) Om kommunikasjonen er på direkten, med alle deltakere pålogget samtidig.
- d) Om formålet er å diskutere innholdet i kurset eller å administrere faget ved å informere om frister, og så videre.

Av den første faktoren ser vi at valget *Kunngjøringer* ikke vil gi studentene mulighet til å svare på informasjonen som blir gitt, siden den er laget som verktøy for at læreren skal kunne gi enveis informasjon. Av den andre faktoren ser vi at det er to verktøy som tillater studentene å involvere seg i samtaler med hverandre: *Chat* og *Diskusjoner*. Når det gjelder den tredje faktoren er det kun *Chat* som er laget for en dynamisk utveksling av informasjon hvor alle deltakere er pålogget samtidig, noe som imiterer kommunikasjon ansikt til ansikt. Til sist har vi den fjerde faktoren som fremhever *Kunngjøringer* og *Meldinger* som de to valgene som er best egnet til å gi administrativ informasjon til studentene. Tabellen under oppsummerer hovedforskjellene.

Tabell 1: Sammenligning av kommunikasjonsverktøy i Canvas.

	Gjensidig eller ensidig	Kommunikasjon mellom studentene	Simultan kommunikasjon	Formål
<i>Meldinger</i>	Gjensidig	Nei	Nei	Administrativ
<i>Chat</i>	Gjensidig	Ja	Ja	Innhold
<i>Diskusjoner</i>	Gjensidig	Ja	Nei	Innhold
<i>Kunngjøringer</i>	Ensidig	Nei	Nei	Administrativ
<i>Speedgrader</i>	Gjensidig	Nei	Nei	Innhold

Har man dette i mente blir det lettere å avgjøre hvilken kommunikasjonsmetode som er best i løpet av kurset. For eksempel vil veiledninger for å løse spørsmål fra studentene på en dynamisk måte gjøres best i verktøyet *Chat*, mens aktiviteter som krever at studentene bruker mer tid og vil dra mest nytte av er *Diskusjon* eller *Speedgrader*.

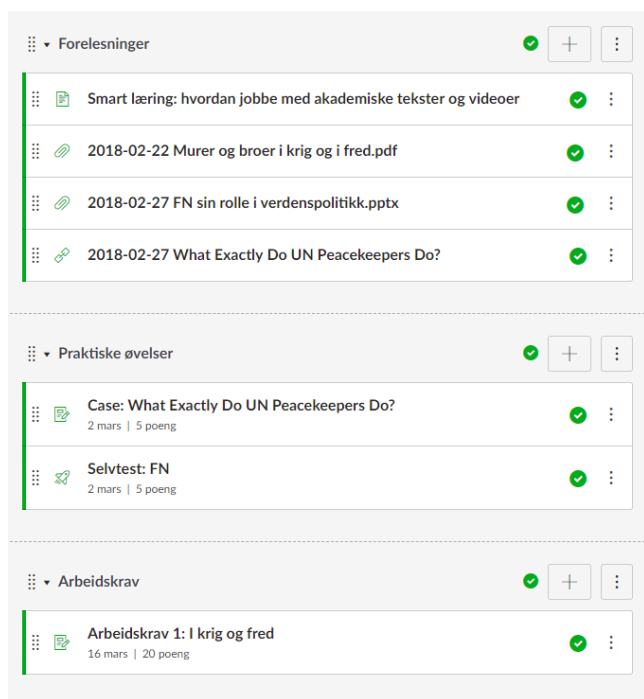
Nå at vi har sett på hvordan man kan tilrettelegge for studentaktivitet og kommunikasjon i Canvas, vil vi drøfte noen tanker om bruk av *Moduler* for organisering av faglig innhold.

Hvor mye innhold?

Moduler i Canvas er hvordan man syr sammen mange typer innhold til en helhetlig oversikt for studentene. Utfordringen er at moduler presenterer innhold som en liste, og listen kan bli lang. Man har ikke lyst til å overvelde studentene, og heller ikke gjøre det vanskelig å finne frem. Under presenteres noen alternativer som har blitt diskutert og prøvd ut ved UiT.

Modul per type innhold

Utgangspunktet her er at studenten orienterer seg basert på hva de skal *gjøre*. Om de skal repetere innhold fra en forelesning, går de til modulen om forelesningsnotater. Om de skal jobbe med eksempler, går de til modulen om praktiske øvelser.

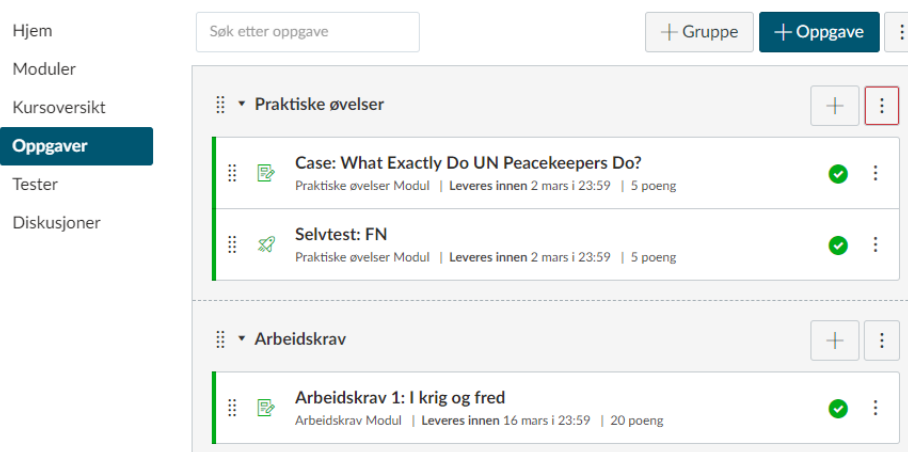

Figur 1: Eksempel av en modulstruktur basert på hva man skal gjøre.

En variant av dette er å fjerne oppgaver, tester, og diskusjoner fra moduler. I stedet anvender man de relevante punktene i emnenavigasjonen.

Figur 2: Eksempel av moduler der oppgaver ikke inkluderes.

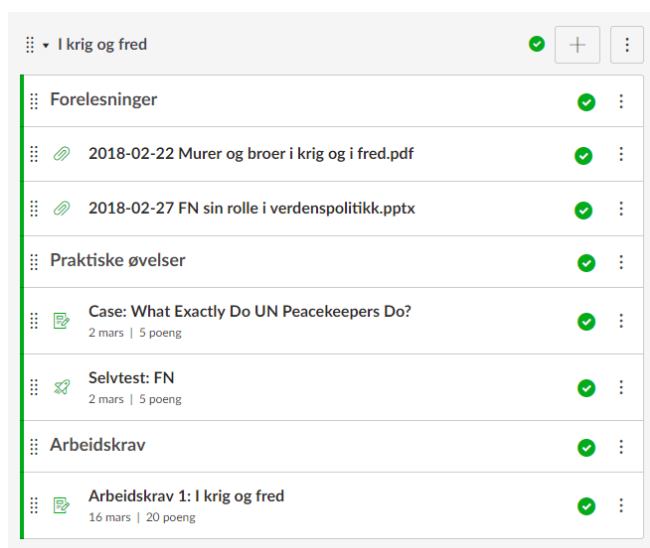

Figur 3: Eksempel der oppgaver finnes fra Oppgaver i emnenavigasjonen.

Modul per tema

Fokuset her er hva studenten skal *lære om*. En modul inneholder flere typer aktivitet, og alt handler om det samme temaet.

Modulene kan videre inndeles med overskrifter for å skille mellom forskjellige typer innhold, for eksempel forelesningsvideoer og arbeidskrav.

Figur 4: Eksempel av en modulstruktur med overskrifter basert på hva man skal lære.

I emner med mye innhold, kan det være behov for enda en inndeling. I så fall kan man bruke innholdssider til å samle lenker til relevant innhold. Det er lurt at innholdssidene følger en mal slik at det blir lettere for studenter å orientere seg.

1.5 I krig og fred

Dette er det femte temaet innenfor delemnet [Fredsstudier](#).

Illustrasjonsbilde fra Flickr.

Forelesninger

[2018-02-22 Murer og broer i krig og i fred.pdf](#)

[2018-02-27 FN sin rolle i verdenspolitikk.pptx](#)

Praktiske øvelser

[Case: What Exactly Do UN Peacekeepers Do?](#) Leveres 2. mars.

[Selvttest: FN](#) Leveres 2. mars.

Arbeidskrav

[Arbeidskrav 1: I krig og fred](#) Leveres 16. mars.

Figur 5: Eksempel av en innholdsside som fungerer som innholdsfortegnelsen til et tema.

Strukturen man velger vil være avhengig av fagets egenart og foretrukne pedagogiske metoder.

Innholdsmengde er relevant når man jobber med moduler, i tillegg til antall og valg av verktøy. I det neste avsnittet, ser vi på et emne som justerte på hvilke verktøy bruktes på et emne.

Studenter i praksis i utlandet

I såkornprosjektet «*Utpøring av praksisveiledning via digitale verktøy for studenter i utenlandspraksis*» har vi brukt Canvas for å veilede sykepleierstudenter i praksisstudier i psykisk helsearbeid i landene Zambia og Libanon. Hovedformålet var «å styrke veiledningen

av studenter ved hjelp av digitale læringsressurser for å øke kvaliteten i praksisopphold utenlands» (Henriksen, Steffensen & Jensen, 2017). Dette gjaldt spesielt for studenter i land hvor ressursene allerede var knappe med hensyn til lokale praksisveiledere (Henriksen m.fl., 2017). Førstelektor Kirsti Henriksen og universitetslektor Ingunn Steffensen har hatt hovedansvaret for veiledning. Universitetslektor Catrine Buck Jensen har hatt det tekniske ansvaret for prosjektets emneside i Canvas og hatt en supportfunksjon for alle involverte. To veiledningsperioder er gjennomført: Første periode fra september-desember 2017, andre og siste veiledningsperiode fra januar-april 2018.

Emnesiden til prosjektet ble opprettet i august 2017, kun få uker før studentene skulle reise ut. Oppbygning av siden ble gjort på kort tid og uten inngående kjennskap til Canvas. Grunnlaget for oppbygning var prosjektgruppens diskusjoner knyttet til hvordan man forventet at studentene skulle bruke siden og veiledernes behov for kontakt med studentene. Målet var i første omgang å gjøre emnesiden enkel og anvendelig for alle brukere. Dette ble blant annet gjort ved å redusere navigasjonsfanene til det vi anså å være et minimum for visuell ryddighet. I den første veiledningsperioden ble følgende funksjoner inkludert:

Tabell 2: Verktøy som ble brukt på et praksisveiledningsemne.

<i>Hjem-side</i>	En 'side' som ble gjort til forside som samlet dokumenter og informasjon som studentene trengte for den gitte praksisperioden.
<i>Kunngjøringer</i>	For felles kunngjøring til alle de involverte studentene.
<i>Oppgaver</i>	Her ble 5 refleksjonsjournaler opprettet som 'oppgaver' (innleveringer) i tillegg til andre tekster studentene skulle levere inn. Også Skype-møter ble opprettet som oppgaver og differensiert for studentene i de to landene slik at de kun så oppgaven som var relatert til dem. Speedgrader ble brukt for veiledning og tilbakemelding.
<i>Diskusjoner</i>	Mulighet for erfaringsdeling og/eller gruppediskusjon, denne funksjonen ble ikke brukt av studentene.
<i>Kursoversikt</i>	For å gi en samlet oversikt over forventede gjøremål gjennom utenlandsoppholdet.
<i>Personer</i>	For tilgang til lærere og medstudenters kontaktinformasjon.
<i>Chat</i>	For eventuelt å kunne chatte synkront og asynkront med veiledere og/eller medstudenter.

Erfaringene fra den første prosjektperioden var i utgangspunktet gode, til tross for noe starttrøbbel spesielt knyttet til studentenes tilgang i Canvas. Dette skyldtes imidlertid manuell innmelding av studentene og ble ansett som et problem kun for den første perioden. Canvas oppfylte forventningene om å skape en digital plattform og samle veiledningsaktiviteten på én plass, i stedet for at aktiviteten og kommunikasjonen befant seg i de enkelte veilederes og studenters e-postbokser og liknende.

I veiledningen ble *Speedgrader* brukt aktivt i forbindelse med tilbakemelding og veiledning på studentenes refleksjonsjournaler. Veilederne savnet imidlertid å kunne se alle innleveringene til enkeltstudenter samlet for å kunne følge progresjonen til studenten, dette ble ansett som en svakhet ved *Speedgrader*.

I prosjektgruppens evaluering før andre veiledningsperiode ble det konstatert at flere av funksjonene fra første periode var overflødige. Spesielt funksjoner som *Diskusjoner* og *Chat* meldte studentene tilbake at de ikke hadde behov for. Dette vet man fra tidligere når det gjelder bruk av asynkron og synkron interaksjon på nett. Synkrone og asynkrone diskusjoner på nett må ha en klar hensikt og må ha en veileder (moderator) som bygger opp diskusjonen i tråd med hensikten (Salmon, 2011). Tilbakemeldingen fra studentene var at i den grad de hadde behov for det brukte de andre kanaler for diskusjon og erfaringsutveksling, enten ansikt-til-ansikt eller i sosiale medium, som for eksempel Facebook.

I den andre veiledningsperioden ble derfor navigasjonsfanene redusert og *Diskusjoner* og *Chat* ble tatt bort. På denne måten ble *Oppgaver* og *Speedgrader* hovedfunksjonene for interaksjon mellom veiledere og studenter.

For fremtiden kan det hende at funksjonene *Diskusjoner* og *Chat* igjen kan inkluderes for å legge til rette for mer samarbeid mellom studentene. Det kan for eksempel være aktuelt å erstatte *Oppgaver* med *Diskusjoner* eller *Chat*. På den måten kan refleksjonsjournaler og veiledning av studentene skje i diskusjonsforum eller chat mer enn via *Speedgrader*. Dette kan skape mer toveis kommunikasjon både student-student og student-veileder og muliggjøre et større læringsutbytte av veiledningen for studenten.

Emnet presentert ovenfor er rettet mot studenter, og erfarte at verktøylisten måtte skrelles ned. Emnet som presenteres under er rettet mot ansatte, og opplevde det samme.

Meta-Canvas

«Canvas – Kom i gang!» er et emne som UiT lagde for sine ansatte for å hjelpe dem til å lære seg Canvas.

For «Canvas – Kom i gang!» tok vi et bevisst valg på å henvise til eksisterende ressurser i stedet for å lage alt på nytt. [Canvas Guides](#) er lenket til ofte og videoene innkapslet på innholdssidene; den norske versjonen hvis den finnes, ellers den engelske. En fordel med å lenke til Canvas Guides er at de er alltid oppdatert. Målet med «Canvas – Kom i gang!» var å sy guidene sammen, prioritere innhold og sette dem i en kontekst rettet mot norskspråklige faglig ansatte.

Emnet inneholder nyttig informasjon om Canvas, samtidig som det er et utstillingsvindu for hvordan man kan sette opp et Canvas-emne. Det benytter funksjoner som oppgaver og læringsmål. Det tar også i bruk krav og forhåndskrav i modulene for å lage et sammenheng mellom nødvendig kunnskap og en sluttprøve.

I utgangspunktet var alle funksjonene i emnenavigasjonen slått på, slik at man kunne «se under panseret». Etter hvert har «Canvas – Kom i gang!» begrenset verktøyutvalget. *Chat* og *Adobe Connect* ble fjernet fordi vi ikke la opp til aktiv bruk av dem. *Filer* og *Sider* ble skjult fordi alt var presentert i *Moduler*.

En utfordring med «Canvas – Kom i gang!» var at alt innhold måtte være på både norsk og engelsk. Vi brukte [løsningen til Gerald Maguire ved KTH i Stockholm](#): en fane per språk per side. På denne måten blir det lettere å vedlikeholde parallelt innhold. I tillegg er det fordelaktig at man kan fokusere på språket man ønsker, i stedet for å ha lange sider der innholdet gjentas på hvert språk. Løsningen krever kjennskap til HTML.

Uansett hvem målgruppen for et Canvas-emne er, er bevisst valg av verktøy og strukturering av innhold nødvendig.

Avslutning

Canvas er relativt nytt i Norge, og de fleste norske universitetene og høyskolene kommer til å bruke det de neste årene. Den gir mange muligheter i forhold til studentaktivitet og å arbeide med fagstoffet på læringsrike måter. Med alle verktøyene å velge mellom, må man være bevisst på valg og bruk. Ovenfor har vi sett på blant annet diskusjoner, podcast, chat, og

moduler. Erfaringene presenteres etter et knapt år med Canvas som valgt LMS. UiT vil fortsette å sette fokus på god bruk av Canvas og dele erfaringer fra fagmiljøene våre.

Referanser

Balluerka, N., M. Rodriguez, A. Gorostiaga & A. Vergara. 2008. Development of a questionnaire to evaluate pilot schemes adapting undergraduate courses to the requirements of the European higher education area. *European Psychology* 13, s. 222-226.

Henriksen, K. A., Steffensen, I. & Jensen, C. B. (2017). Søknad såkornmidler: Utprøving av praksisveiledning via digitale verktøy for studenter i utenlands praksis. Søknad om såkornmidler. UiT Norges arktiske universitet.

Ituma, A. 2011. An evaluation of students' perceptions and engagement with e-learning components in a campus based university. *Active Learning in Higher Education* 12, s. 57-68.

Kemp, N. & R. Grieve. 2014. Face-to-face or face-to-screen? Undergraduates' opinions and test performance in classroom vs. online learning. *Frontiers in Psychology* 5, s. 1-11.

Salmon, G. (2011). E-moderating: the key to teaching and learning online (3. utg.). London: RoutledgeFalmer.

Silseth, K., Vasbø, K. og Erstad, O. (2012), Sosiale medier i undervisningen: Space2cre8 i et multietnisk klasserom. I: Hauge, T.E. og Lund, A., Små skritt eller store sprang? Om digitale tilstander i skolen. Oslo: Universitetsforlaget.